

AERIUS Calculator wordt gebruikt voor het berekenen van de stikstofdepositiebijdrage van projecten, zowel voor aanlegactiviteiten (zoals bij een dijkversterkingsproject) als voor het gebruik van een nieuwe weg. Het gebruik van AERIUS voor o.a. Tracébesluiten is wettelijk voorgeschreven.

Om bij toestemmingsbesluiten uit te blijven gaan van de best beschikbare wetenschappelijke inzichten wordt AERIUS jaarlijks geactualiseerd. Het gaat daarbij om:

1. Actualisatie van de rekenmethoden (de modellen waarmee de depositie wordt uitgerekend)
2. Actualisatie van de emissiefactoren van o.a. voertuigen en materieel
3. Actualisatie van de inzichten ten aanzien van de beschermde natuur (o.a. precieze geografische ligging van aanwezige habitats en leefgebieden en of op die locatie sprake is van overschrijding van de kritische depositiewaarde)

In AERIUS 2020 op al deze vlakken wijzigingen doorgevoerd. Dat kan leiden tot zowel hogere als lagere berekende deposities. Hoeveel hoger of lager is vooral afhankelijk van de afstand tot beschermde natuur. Wat wel gesteld kan worden is dat de emissies voor wegverkeer en werktuigen (zoals graafmachines) op basis van de nieuwe inzichten gemiddeld genomen omhoog zullen gaan. Dat kan betekenen dat de stikstofopgave van lopende projecten groter wordt op basis van een nieuwe berekening met AERIUS 2020 en dat het project dus op zoek moet naar aanvullende maatregelen om de emissie te verminderen, te salderen of compenseren. Met name projecten die dicht op N2000-gebieden zitten, zoals Knooppunt Hoevelaken, lopen meer risico. Dat geldt ook als projecten dicht bij een voorgenomen besluit zitten en dus minder tijd hebben om aanpassingen te doen. Bij een volgende actualisatie van AERIUS (gepland voor de zomer van 2021) zal opnieuw bekeken moeten worden wat de impact is en of dat leidt tot een kleinere of grotere stikstofopgave voor op dat moment lopende projecten.

Voor de meeste projecten levert de nieuwe AERIUS-versie naar verwachting geen grote problemen op. Mogelijk vertragen enkele projecten licht doordat ze nogmaals moeten rekenen met AERIUS 2020 of wat meer compensatie moeten zoeken. Om die vertraging voor projecten zo beperkt mogelijk te houden kunnen projecten vanaf medio juli al rekenen op basis van de inzichten die in AERIUS 2020 zijn verwerkt. De Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken werden wel gehinderd omdat de actualisatie van het SSRS pas veel later beschikbaar is gekomen.

Het is niet zo dat AERIUS een hele bepalende factor is voor de stikstofproblemen die onze projecten ondervinden. Grotere bedreigingen voor projecten zijn zaken als het advies van de commissie Hordijk en beroepen tegen het gebruik van het stikstofregistratiesysteem, maar ook NRM 2021 (wat in tegenstelling tot NRM 2020 waarschijnlijk tot grote wijzigingen in berekende verkeerscijfers gaat leiden).

Overigens is de minister waarschijnlijk goed op de hoogte van de problematiek en is het de vraag of dit nieuws voor haar is.